

Ekonomi Bakanlığı'ndan alınan yazıda, 24 Şubat 2004 tarihinde yürürlüğe giren "Bazı Tehlikeli Kimyasalların Uluslararası Ticaretinde Ön Bildirimli Kabul Prosedürüne İlişkin Rotterdam Sözleşmesi"nin TBMM İhtisas Komisyonlarında görüşülerek 2015 yılı içerisinde onaylanacağını öngörüldüğü iletilmiştir.

Yazıda devamla, Avrupa Birliği'nde söz konusu Sözleşmeyi uygulayan 689/2008/EC sayılı Tüzüğün yerini almak üzere 27 Temmuz 2012 tarihinde AB Resmi Gazetesi'nde yayımlanan Tehlikeli Kimyasalların İthalat ve İhracatına İlişkin 649/2012/EU sayılı Ön Bildirimli Kabul Tüzüğü (PIC- Prior Informed Consent) 1 Mart 2014 tarihinde yürürlüğe girmiş olup, bahse konu AB Tüzüğü, AB'nin tehlikeli kimyasal ihracatçılarına bildirim yükümlülüğü getirmektedir. Bu tüzük, Rotterdam Sözleşmesi kapsamında PIC prosedürüne tabi kimyasalları ve Topluluk nezdinde yasaklanmış veya kısıtlanmış kimyasalları kapsamakta olup, söz konusu kimyasallar, tehlikeli endüstriyel kimyasallar, biyosidal ürünler ile pestisitlerden oluşmaktadır.

Anılan Tüzüğün ülkemizde uyumlaştırılması kapsamında gerçekleştirilmesi öngörülen ve kimyasallar alanında ülkemizde yetkili otorite olan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın yararlanıcısı olduğu bir projenin ihale süreci devam etmekle birlikte, söz konusu mevzuatın halihazırda ülkemizde uyumlaştırılmamış olması sebebiyle AB pazarına tehlikeli kimyasal ihraç eden firmalarımız AB'ye bildirimde bulunmamaktadır. Tüzüğün uyumlaştırılması ile bahse konu ürünleri ihraç eden firmalarımız ihracat bildiriminde bulunmaya başlayacaklardır.

Bu çerçevede, söz konusu mevzuat kapsamında AB'de yaşanan gelişmeler yakından takip edilmekte, bu meyanda Avrupa Komisyonu bünyesinde gerçekleştirilen Yetkili Otoriteler Toplantılarına Ekonomi Bakanlığı'nca katılım sağlanmaktadır.

Bu kapsamda, Avrupa Birliği'nin Tehlikeli Kimyasalların İthalat ve İhracatına İlişkin 649/2012/EU sayılı Tüzüğü'nün (PIC- Prior Informed Consent- Ön Bildirimli Kabul Tüzüğü) 24. Yetkili Otoriteler Toplantı, 1 Ekim 2014 tarihinde Brüksel'de gerçekleştirilmiş olup, anılan toplantıya ülkemiz gözlemci statüsünde iştirak etmiştir.

Bahse konu toplantıda, PIC Tüzüğü'nün ön bildirimli kabul prosedürüne tabi kimyasal maddeler listesinin içeren I sayılı ekinde yapılacak değişiklikler, Avrupa Kimyasallar Ajansı'nın (AKA) PIC Tüzüğü'ndeki rolü ve Komisyon bünyesindeki EDEXIM Veritabanının yerini alan AKA bünyesindeki e-PIC yazılımı ele alınmıştır.

PIC Tüzüğü'nün I sayılı ekinde ihracat bildirim prosedürü ile kabul prosedürüne tabi kimyasal maddeler listesi yer almaktadır. Söz konusu maddeler, AB'nin bitki koruma ürünlerine ilişkin 1107/2009/EC sayılı Tüzüğü, biyosidal ürünlere ilişkin 528/2012/EU sayılı Tüzüğü, kalıcı organik kirleticilere ilişkin 850/2004/EC sayılı Tüzüğü, kimyasalların kaydı değerlendirilmesi, izni ve kısıtlanmasına dair 1907/2006/EC sayılı REACH Tüzüğü'nün kısıtlamalar listesine dair 17 sayılı eki ve Rotterdam Sözleşmesi kapsamında yaşanan gelişmeler çerçevesinde güncellenmektedir. Bu kapsamda söz konusu toplantıda, bahse konu mevzuat çerçevesinde PIC Tüzüğü'nün I sayılı ekinde yapılan değişiklikler görüşülmüştür.

Söz konusu toplantının devamında AKA'nın PIC tüzüğündeki rolü ile EXEDİM veritabanı yerine kurulan e-PIC yazılımı ele alınmıştır. Yeni PIC Tüzüğü'nün yürürlüğe girmesi ile, 1 Mart 2014 tarihinden itibaren AKA bahse konu Tüzüğün idari, teknik ve bilimsel çalışmalarına dahil olmuştur. Bu kapsamda AKA'nın yeni PIC Tüzüğü'ne ilişkin olarak hazırlamakta olduğu rehberin Aralık 2014 tarihinde tamamlanması öngörülmektedir.

Bununla birlikte, ihracat ve ithalat bildirimleri 2 Eylül 2014 tarihi itibarıyla Avrupa Komisyonu bünyesinde faaliyet gösteren EDEXIM veri tabanı yerine AKA bünyesinde kurulan e-PIC yazılımı vasıtasıyla gerçekleştirilmeye başlanmıştır.

Sonuç olarak, REACH, CLP ve Biyosidal Ürünler Tüzüğü'nün ardından PIC Tüzüğü'nün idari, teknik ve bilimsel çalışmaları ile bildirim sisteminin de AKA gibi merkezi bir sisteme dahil edilmesi dikkat çekmektedir.

Diğer taraftan, ülkemizin Rotterdam Sözleşmesini imzalamış olduğu; tehlikeli kimyasalların ithalat ve ihracatına ilişkin 649/2012/EU sayılı OIC Tüzüğü'nün ülkemizin AB müzakere sürecinde Çevre Faslı açılış kriterleri kapsamında ikincil mevzuat hazırlanmasının söz konusu olduğu, ayrıca bahse konu Tüzüğün AB tarafından sürekli olarak yeni güncellemelere konu edildiği göz önünde bulundurulduğunda, konuya ilişkin güncel doküman ve belgelerin izlenmesinin faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Bahse konu Tüzüğün ve konuyla ilgili son gelişmelerin <http://eur-lex.europa.eu>, <http://echa.europa.eu/regulations/> ve <http://www.csb.gov.tr/gm/cygm/> internet sitelerinden takip edilmesi mümkündür.